

تاثیر برنامه والدگری مثبت در درمان پرخاشگری و افزایش مهارت‌های اجتماعی کودک

نویسنده:

پرستو مهدی پور

سرشناسه	: مهدی پور، پرستو، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: برنامه والدگری مثبت: درمان پرخاشگری و افزایش مهارت‌های اجتماعی کودکان / نویسنده پرستو مهدی پور.
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۴ ص.
شابک	: 978-622-02-1150-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۹۵-۱۰۳.
عنوان دیگر	: درمان پرخاشگری و افزایش مهارت‌های اجتماعی کودکان.
موضوع	: پرخاشگری در کودکان Aggressiveness in children
موضوع	: پرخاشگری در کودکان -- درمان Aggressiveness in children -- Treatment
موضوع	: والدین و کودک -- جنبه‌های روان‌شناسی Parent and Child -- Psychological aspects
موضوع	: مهارت‌های اجتماعی در کودکان Social skills in children
رده ی‌ا: کنگره	: ۷۲۲BF
رده بندی: رلی	: ۴۱۸۳۳۲/۱۵۵
شماره کتابخانه ملی	: ۷۲۸۰۸۶

تاثیر برنامه والدگری مثبت در درمان پرخاشگری و افزایش مهارت‌های اجتماعی کودک

نویسنده: پرستو مهدی پور

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۹

صفحه آرا و طراح جلد: بهاره عزت تبار

مشخصات ظاهری: ۱۱۴ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰

شابک: ۱-۱۱۵۰-۰۲-۶۲۲-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی-۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

نشانی: گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضا (ع). ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸
 دورنگار: ۰۱۷-۳۲۲۲۰۰۴۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail
 سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

بخش اول

برنامه والدگری مثبت

- ۶..... برنامه والدگری مثبت
- ۶..... سطوح برنامه والدگری مثبت
- ۸..... اصول برنامه والدگری مثبت
- ۸..... ۱- اصل اول: محیط سالم و جذاب
- ۸..... ۲- اصل دوم: محیط دگير، مثبت
- ۹..... ۳- اصل سوم: اصل ابرازگره
- ۹..... ۴- اصل چهارم: انتظارات واقع بنانه
- ۹..... ۵- اصل پنجم: مراقب نقش والدگری در دوران

بخش دوم

پرخاشگری

- ۱۲..... پرخاشگری
- ۱۴..... پرخاشگری به عنوان یک غریزه
- ۱۴..... پرخاشگری رفتاری
- ۱۵..... پرخاشگری اجتماعی
- ۱۵..... نشانه های پرخاشگری
- ۱۶..... علل پرخاشگری
- ۱۶..... -پرخاشگری زیستی وآسیب نورآناومیک
- ۱۷..... علل عصب شناختی و شیمیایی

- دیدگاه های مختلف در مورد علل و عوامل موثر بر پر خاشگری..... ۱۷
- دیدگاه زیستی..... ۱۷
- دیدگاه انگیزشی..... ۱۷
- دیدگاه فروید..... ۱۸
- دیدگاه یادگیری اجتماعی..... ۱۸
- دیدگ شناختی - رفتاری..... ۱۹
- دیدگاه سناد..... ۲۰
- نظریه های مختلف در مورد علل و عوامل موثر بر پر خاشگری..... ۲۱
- نظریه گرایش..... ۲۱
- نظریه سائق..... ۲۱
- نظریه واکنش به رویدادهای آزاردهنده..... ۲۲
- عوامل مؤثر در بروز پر خاشگری..... ۲۲
- تفاوت های جنسیتی و پر خاشگری..... ۲۲
- شخصیت و پر خاشگری..... ۲۴
- عوامل ارثی و فیزیولوژیکی..... ۲۵
- طبیعت و مزاج..... ۲۵
- بیماری های روانی..... ۲۵
- شیوه تعلیم و تربیت..... ۲۵
- عوامل اجتماعی و فرهنگی..... ۲۹
- عوامل اقتصادی..... ۲۹
- ضایعات مغزی..... ۲۹
- عوامل تشدید کننده پر خاشگری..... ۳۰

- ۳۰..... اصول پیشگیری از رفتارهای پرخاشگرانه
- ۳۱..... شیوه های کنترل پرخاشگری
- ۳۲..... نقش زمان در کاهش پرخاشگری
- ۳۳..... مقابله با پرخاشگری ناشی از ناکامی در سازمان های آموزشی
- ۳۴..... روش های برخورد با جریان پرخاشگری
- ۳۴..... روش های برخورد با تغییرات مورد انتظار
- ۳۴..... روش های اراد پاداش (تقویت کننده مثبت)
- ۳۶..... روش های تنبیه رفتار پرخاشگرایانه
- ۳۸..... انواع رفتارهای پرخاشگرانه
- ۳۸..... پرخاشگری خصمانه و پرخاشگری وسیله ای
- ۳۹..... پرخاشگری آشکار و پرخاشگری پنهانی
- ۳۹..... پرخاشگری خشمگینانه
- ۳۹..... پرخاشگری تجاوزکارانه
- ۴۰..... پرخاشگری ناشی از ترس
- ۴۰..... پرخاشگری کنشگر
- ۴۱..... پرخاشگری به منظور حفظ قلمرو
- ۴۱..... پرخاشگری نوع دوستانه
- ۴۲..... پرخاشگری ناشی از نر بودن
- ۴۳..... عوامل موثر بر پرخاشگری کودکان و نوجوانان
- ۴۶..... راهکارهایی جهت کاهش پرخاشگری
- ۴۶..... ۱- آموزش مدیریت خشم
- ۴۶..... ۲- تنبیه

- ۳- پاداش به نمونه های دیگر رفتار..... ۴۷
- ۴- ایجاد هم حسی نسبت به دیگران..... ۴۷
- ۵- آموزش مهارت های اجتماعی..... ۴۷
- ۶- موسیقی..... ۴۸

بخش سوم

مهارت های اجتماعی

- مهارت های اجتماعی..... ۵۲
- ضرورت یادگیری مهارت، اجتماع..... ۵۶
- مفهوم رشد اجتماعی..... ۵۷
- نشانه های رشد اجتماعی..... ۶۱
- ابعاد رشد اجتماعی..... ۶۲
- اجتماعی شدن..... ۶۶
- اجتماعی شدن در گستره نظریه های تحول روانی..... ۶۷
- ۱- نظریه روان تحلیل گری فروید..... ۶۷
- ۲- نظریه تحول روانی، اجتماعی اریکسون..... ۶۷
- ۳- نظریه تحولی کلبه گ..... ۶۸
- ۴- نظریه شناختی اجتماعی بندورا..... ۶۹
- ویژگی های رفتار اجتماعی..... ۷۰
- عوامل مؤثر در اجتماعی شدن..... ۷۱
- مهارت های اجتماعی پایه..... ۷۵

- ۷۶.....مراحل آماده سازی مهارت های اجتماعی
- ۷۷.....اجزاء تشکیل دهنده مهارت های اجتماعی
- ۷۸.....خصوصیات افراد دارای مهارت های اجتماعی
- ۷۸.....علل نقص در مهارت های اجتماعی
- ۷۹.....روش های آموزش مهارت های اجتماعی
- ۸۰.....رویکرد جدید در تدریس مهارت های اجتماعی
- ۸۳.....مهارت های اجتماعی لازم برای زندگی

بخش چهارم

جمع بندی و نتیجه گیری

- ۸۸.....جمع بندی و نتیجه گیری
- ۹۵.....فهرست منابع

پیشگفتار

یکی از شایع‌ترین مشکلات کودکان خردسال که موجب مراجعه به روانشناس می‌گردد، پرخاشگری است. شناخت این مشکل نزد کودکان خردسال و مداخله به هنگام می‌تواند از ادامه این رفتار پیشگیری نماید.

پرخاشگری در سالهای اولیه زندگی باعث بوجود آمدن مشکلات بسیاری در قلمرو فردی و بین فردی زندگی کودک از جمله خودپنداره ضعیف، طرد از سوی همسالان، عملکرد تحصیلی ضعیف و بسیاری از مشکلات دیگر می‌شود.

در سنین پیش دبستان، چون رفتارهای پرخاشگرانه رابطه‌ای در تعاملات همسالان کاملاً رایج است و پرخاشگری رابطه‌ای با مشکلات سازگاری روانی اجتماعی آنها ارتباط دارد، باید درک کامل شیوع پرخاشگری از دیدگاه جسمانی، واکنشی-کلامی را مد نظر داشت.

و همچنین با توجه به اینکه کودکان در قرن بیست و یکم در معرض تأثیرات نامطلوب رسانه‌ها و چالش‌های بیشتر در مقایسه با کودکان در دهه‌های گذشته می‌باشند، کودکان در این دوره خود را بیشتر در معرض انواع مختلف خشونت در خانواده، همسالان، خانواده و ... می‌بینند.

و همچنین بررسی‌ها نشان داده است که کودکان پرخاشگر تمایل به ادامه پرخاشگری در بزرگسالی دارند.

روانشناسان تحولی (رشدی) دوره پیش دبستانی را دوره‌ای می‌دانند که کودکان باید رفتار دیگران را درک و پیش‌بینی کنند و رفتار خود را کنترل نمایند و تعاملات اجتماعی خود را تنظیم نمایند. از طرفی دوره پیش دبستانی دوره‌ای است که کودک وارد مرحله تحصیلات رسمی می‌شود و با نهادهای اجتماعی به نام مدرسه و همکلاسی آشنا می‌شود. رفتارهای کودک و تعاملات وی با همسالان و نوع سازگاری او می‌تواند پایه گذار آینده شغلی و اجتماعی‌اش باشد. در این دوره هر چقدر که کودک به مهارت‌های اجتماعی تجهیز باشد بر عزت نفس و اعتماد به نفس و در نتیجه بر موفقیت‌های تحصیلی و اجتماعی وی اثر گذار خواهد بود. کودک باید از مدرسه، همکلاسی‌ها، همسالان و افراد مؤثر در زندگی‌اش ذهنیت خوب و توأم با همدلی داشته باشد و اگر احساس‌های مخرب از قبیل: احساس ترس، خصومت و خشم داشته باشد، مدرسه به عنوان مکان و نهادی استرس‌زا و غیر قابل تحمل می‌شود و در نتیجه زمینه عواقب منفی از قبیل: ترک تحصیل، افت

تحصیلی و دیگر آسیب‌های فردی و اجتماعی برای وی فراهم می‌شود. بنابراین شناسایی کودکان پرخاشگر بر اساس ویژگی‌های هیجانی و رفتاری از منظر پژوهشی، بالینی و تربیتی یک ضرورت به حساب می‌آید. با اینکه شناسایی مشکلات هیجانی و رفتاری (رفتار پرخاشگرانه) در اوایل کودکی اغلب در حوزه مداخله و پژوهش یک عنصر ضروری است، اما به ندرت پیش می‌آید متخصصان بهداشت روان، رفتارهای کودک را در موقعیت‌های مختلف از جمله خانه، آموزشگاه و مدرسه مشاهده نمایند. بنابراین ابزاری که بتواند گزارش کارآمدی معتبر و پایایی از عملکرد هیجانی و رفتاری کودک توسط مربی و والدین فراهم کند مطلوب است.

لذا با توجه به پیامدهای منفی فوق‌لزوم اجرای برنامه‌های آموزشی جهت پیشگیری از این پیامدها ضرورت دارد آموزش مهارت‌های اجتماعی به منظور بازگرداندن کودکان به فضای اجتماعی، تعامل با همسالان، جلوگیری از ورود آنها به گروه‌های ضد اجتماعی و همچنین کاربرد شیوه مؤثر و در عین حال جذاب و انعطاف‌پذیر برای مداخله در اختلال برای کاهش میزان پرخاشگری و افزایش مهارت اجتماعی می‌باشد. در این راستا، نامه‌های آموزش والدگری، برنامه والدگری مثبت (Triple p)، راهکاری حمایتی برای خانواده والدگری در زمینه سلامت عمومی است که توسط ماتیو ساندروز و در سال ۲۰۰۳ توسعه یافته است. هدف این برنامه، پیشگیری از مشکلات شدید رشدی، عاطفی و رفتاری در کودکان از طریق افزایش دانش، افزایش مهارت‌ها، توانایی اعتماد و تدبیر والدین دارای کودکان ۲ تا ۱۳ ساله است. در این زمینه به دنبال میزان تاثیر آموزش گروهی برنامه والدگری مثبت به مادران دارای کودک پیش‌دانشگاهی بر کاهش پرخاشگری و افزایش مهارت‌های اجتماعی کودکان هستیم. برای ورود به بحث ابتدا به مبانی نظری هر یک از مولفه‌های ذکر شده در قالب یک نوشتار به طور جداگانه می‌پردازیم و در نهایت به یک جمع‌بندی کلی دست می‌یابیم. امید است از مجموع نتایج این تحقیق نهایت بهره را خوانندگان عزیز برده باشند.